

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania
projektu planu urządzenia lasu dla
Nadleśnictwa Lutówko
na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.
oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko
i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Lutówko zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu odbyła się w dniu 24 września 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Lutówko.

W Naradzie Techniczno-Gospodarczej uczestniczyli przedstawiciele:

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu

- Włodzimierz Pamfil – Dyrektor RDLP w Toruniu
- Mikołaj Ziemblicki – Zastępca Dyrektora RDLP w Toruniu ds. Zrównoważonej Gospodarki Leśnej - **przewodniczący**
- Szymon Lechtański – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
- Maciej Kuss – Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu
- Michał Piotrowski – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu i Zasobów Przyrodniczych
- Janusz Nosowicz – Główny Spec. SL ds. urządzania lasu
- Daniel Janczyk – Spec. SL ds. geomatyki

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

- Małgorzata Wenda-Klajst – Starszy Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody

Nadleśnictwa Lutówko

- Jacek Krzyżanowski - Nadleśniczy
- Wioletta Sieg – Z-ca nadleśniczego
- Michał Turzyński – Główny Księgowy
- Grzegorz Grom – Inżynier nadzoru
- Daniel Zbilski - Sekretarz
- Łukasz Gwiżdziel – St. Spec. SL ds. informatyki i geomatyki
- Hubert Kucharczyk – Spec. SL ds. stanu posiadania
- Jarosław Tyborski – Spec. ds. zagospodarowania lasu
- Wiktor Grzonkowski – po. Spec. SL ds. ochrony lasu i ochrony przyrody
- Mirosław Borowski – L-czy Leśnictwa Zalesniak
- Marcin Gałązka – L-czy Leśnictwa Kamionka
- Grzegorz Janik – L-czy Leśnictwa Adamowo
- Jarosław Kemuś – L-czy Leśnictwa Doręgowice
- Dawid Kroplewski – L-czy Leśnictwa Lutowo
- Mateusz Szponarski – L-czy Leśnictwa Witkowo
- Marek Urbański – L-czy Leśnictwa Jazdrowo

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu

- Zbigniew Cykowiak – Dyrektor Oddziału
- Piotr Kubala – Zastępca Dyrektora Oddziału
- Robert Misiorny – Kierownik pracowni ul.

- Paweł Walczewski – Taksator Specjalista.

Pozostałe instytucje i organizacje

- Barbara Wiśniewska – Starostwo Powiatowe w Sępólnie Krajeńskim
- Stanisław Sumiński – Starostwo Powiatowe w Chojnicach
- Anita Otto – Urząd Gminy Człuchów
- Waldemar Kuszewski – Urząd Miejski w Więcborku
- Mirosław Łebek – Krajeński Park Krajobrazowy
- Krzysztof Brzozowski – Państwowa Straż Pożarna w Sępólnie Krajeńskim
- Michał Delikat – Państwowa Straż Pożarna w Sępólnie Krajeńskim

Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Lutówko

- Natalia Marciniak – Urząd Miejski w Kamieniu Krajeńskim
- Jarosław Dera – Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim
- Ryszard Zambrzycki – emerytowany Nadleśniczy Nadleśnictwa Lutówko

Część AI. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Na wstępie nadleśniczy Jacek Krzyżanowski przywitał przybyłych na naradę gości i przekazał głos dyrektorowi Włodzimierzowi Pamfilowi. Dyrektor oficjalnie otworzył naradę, podziękował za przybycie, poinformował o sposobie, zakresie i podstawach prawnych sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa oraz przedstawił ogólny cel narady. Następnie oddał prowadzenie przewodniczącemu narady, panu Mikołajowi Ziemblickiemu. Przewodniczący Mikołaj Ziemblicki wyjaśnił szczegółowo cel narady, przedstawił jej program oraz przypomniał o wcześniejszym zamieszczeniu w ramach konsultacji społecznych na stronie BIP RDLP w Toruniu, materiałów referowanych na NTG. Następnie przewodniczący przekazał głos referentom i koreferentom.

- referat dotyczący analizy gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Lutówko za lata 2015–2024 przedstawił nadleśniczy Nadleśnictwa Lutówko. Analizę oparł na realizacji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutówko w latach 2015-2024 planie zadań na 2025 rok oraz dwóch decyzjach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zwiększenia rozmiaru szacunkowego pozyskania w użytkowaniu przedrębny: nr 45 z dnia 25.05.2021 roku i nr 103 z dnia 29.06.2023 roku. Potrzeba zwiększenia rozmiaru tych użytków do wielkości 278980 m³ (Decyzja nr 45) oraz 292180 m³ (Decyzja nr 103) grubizny netto, spowodowana była koniecznością uprzętnienia szkód po huraganie z sierpnia 2017 r. oraz wichury z 2022 r. Nadleśniczy podkreślił, że mimo zwiększonego pozyskania w użytkowaniu przedrębny, stan zasobów leśnych wzrósł o 8% a przeciętna zasobność z 305 m³/ha do 325 m³/ha. Zwrócił również uwagę na pozytywne efekty prowadzonej gospodarki leśnej, przejawiające się wzrostem w udziale miąższościowym drzewostanów gatunków liściastych, zwłaszcza Db (z 7,4% do 8,3%) oraz Bk (z 7,5% do 7,7%), kosztem So (spadek z 71,6% do 70,2%) oraz Św (spadek z 2,3% do 1,4%).
- koreferat do analizy gospodarki leśnej przedstawił Robert Misiorny - kierownik pracowni urządzania lasu. W koreferacie oprócz analizy realizacji zadań w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony lasu, w oparciu o wyniki inwentaryzacji lasu ocenił także wpływ wykonanych zabiegów gospodarczych na obecny stan lasu. W ocenie nie stwierdził negatywnego wpływu tych zabiegów oraz podkreślił wysoką udatność upraw, wysoki stopień zgodności z TD i rosnący udział gatunków liściastych.

- w imieniu Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku, naczelnik Michał Piotrowski omówił główne problemy z zakresu stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów oraz działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu w mijającym okresie gospodarczym. Zwrócił uwagę na przyczyny mające wpływ na stan lasów, którymi były głównie wiatry oraz w mniejszym stopniu susza i szkodniki wtórne. Pochwalił działania nadleśnictwa w zakresie małej retencji oraz skutecznej walki z zamierającymi drzewostanami świerkowymi.
- informacje w zakresie wyniku monitoringu skutków realizacji planu na środowisko, w imieniu naczelnika Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu RDLP w Toruniu, omówił Janusz Nosowicz. W krótkim wystąpieniu poinformował o odbytych w minionym okresie kontrolach oraz przedstawił wpływ realizacji planu na środowisko przez porównanie wskaźników przyjętych w prognozie oddziaływania na środowisko ekspirującego PUL takich jak: powierzchnia leśna oraz obszarów chronionych, zasoby miąższości, przeciętny wiek i zasobność, zgodność składów gatunkowych z siedliskiem czy bogactwo gatunkowe. Z porównania ww. wskaźników wynika, że wykonane zabiegi gospodarcze nie wpłynęły ujemnie na stan lasów i zasobów leśnych, a miały wręcz wpływ pozytywny.

Po przedstawieniu powyższych zagadnień przewodniczący zachęcił do dyskusji.

Na pytanie dyrektora Włodzimierza Pamfila o przyczyny przekroczenia (o 2.07 %) etatu powierzchniowego użytków rębnych nadleśniczy wyjaśnił, że wynika ono z konieczności wykonania zrębów sanitarnych, zwłaszcza w drzewostanach z panującym lub współpanującym świerkiem oraz częściowo ze zmiany rębni zupełnych na złożone.

Z kolei Mikołaj Ziemblicki zapytał o sposoby walki z zamierającymi drzewostanami świerkowymi. Nadleśniczy wyjaśnił, że w oparciu o monitoring naziemny oraz powietrzny z wykorzystaniem dronów, na bieżąco usuwano drzewa opalone (posusz czynny).

Piotr Kubala podkreślił, że prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Lutówko, z uwagi na żyzność siedlisk oraz ich stan (zwłaszcza pod względem zgodności gatunkowej), wymaga dużej wiedzy, doświadczenia oraz zaangażowania. Jako dodatkowy dowód na prawidłowo prowadzoną gospodarkę leśną, wskazał wzrost wskaźnika drewna martwego z 3,46 m³/ha do 10,0 m³/ha.

Ponieważ nikt z obecnych nie miał więcej pytań i uwag do przedstawionej analizy gospodarki przeszłej, w podsumowaniu tej części narady Włodzimierz Pamfil biorąc pod uwagę dobre wykonanie zadań gospodarczych, sprawne działania związane z porządkowaniem stanu lasu na terenach uszkodzonych przez wiatry, suszę i szkodniki wtórne, zadowolający stan sanitarny drzewostanów, w tym dobry i bardzo dobry stan upraw i młodników a także wzrost odnowień naturalnych – wzorowo ocenił dotychczasową gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Lutówko. Szczególnie wysoko ocenił działania na rzecz wzbogacenia struktury gatunkowej drzewostanów, podjętych działań w kierunku ich przebudowy oraz w zakresie zagospodarowania turystycznego i małej retencji. Podziękował załodze nadleśnictwa za wkład w realizację ekspirującego PUL oraz osobom przedstawiającym referaty i koreferaty.

Część AII. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Przedstawiona przez wykonawcę mapa uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urzędniowych w zakresie niezbędnym do opracowania mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zgodnie z ustaleniami KZP zasięg lasów ochronnych przyjęto wg opracowanego projektu, będącego w trakcie procedury zatwierdzenia przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Zasięg siedlisk przyrodniczych został przyjęty wg danych Lasów Państwowych zweryfikowanych przez BULiGL oraz danych z inwentaryzacji do opracowania PZO obszarów Dolina Łobżonki zleconych przez RDOŚ.

Komisja akceptuje ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu nadleśnictwa.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zaakceptowano przedstawione podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu i ochrony środowiska. Założenia te wraz z klauzulą, o której mowa w § 116 Instrukcji Urządzania Lasu, należy zamieścić w opisanu ogólnym projektu planu urządzenia lasu.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych z ewidencją gruntów, stwierdzone podczas prac taksacyjnych zostały zgłoszone Nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie u.l.

Ustalenia zaakceptowano.

4. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Zgodnie z ustaleniami KZP podział powierzchniowy i numerację oddziałów przyjęto wg poprzedniego planu. Niewielkie powierzchnie gruntów przejętych przyłączono do najbliższej położonych oddziałów. Komisja nie wnosi uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi 641 300 m³ brutto, natomiast uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł 974 592 m³ brutto.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny nie stwierdził błędu grubego, a bezwzględna wartość statystyki dla pierścicowego pola przekroju oraz wysokości jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,066 i 0,095.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania planu

Analiza gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym została przedstawiona przez nadleśniczego. Analiza gospodarki przeszłej zostanie zamieszczona w całości jako część opisu ogólnego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lutówko.

Z uwagi na prawidłowe wykonanie zaplanowanych na 10-lecie zadań z zakresu pozyskania, hodowli, ochrony lasu, infrastruktury oraz dobry stan sanitarny lasów i zasobów leśnych, Dyrektor RDLP w Toruniu pozytywnie ocenił gospodarkę leśną Nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym.

Ostateczna ocena gospodarki leśnej, w ubiegłym okresie gospodarczym, dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych stanowi integralną część niniejszego protokołu i zostanie zamieszczona jako część opisu ogólnego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lutówko.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędniowych

Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Toruniu.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000

Komisja zaleciła:

- lokalizacje i powierzchnie lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z nowym wykazem lasów wnioskowanym o uznanie za ochronne,
- w programie ochrony przyrody i w prognozie uwzględnić uwagi RDOŚ, RDLP i Nadleśnictwa
- projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ z wnioskami o uzyskanie opinii dotyczącej projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym,
- ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP i umowie, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o zatwierdzenie.

Część B. Projekt planu urządzenia lasu

W tej części narady przedstawiono:

- referat w sprawie projektu planu urządzenia lasu - kierownik pracowni zarządzania lasu Robert Misiorny
- Program Ochrony Przyrody – Paweł Walczewski
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko – Paweł Walczewski
- koreferat nadleśniczego w sprawie projektu planu – Jacek Krzyżanowski oświadczył, że projekt PUL był szczegółowo konsultowany z nadleśnictwem na każdym etapie jego sporządzania oraz że nie wnosi uwag do zaplanowanych w nim wielkości. Przedstawił relację ze spotkania z Zespołem Lokalnej Współpracy na którym wykonawca projektu PUL przedstawił projekt planu, ze szczególnym uwzględnieniem planu użytkowania. Zespół zaakceptował przedstawiony projekt bez uwag.

Po wysłuchaniu referatów wykonawcy projektu PUL oraz koreferatu odbyła się dyskusja nad przedstawionymi w nich założeniami.

Nadleśniczy zaproponował ujęcie dla LMśw dodatkowych TD: Db-Bk, Bk-Db oraz Bk wszędzie tam, gdzie występują te gatunki w odpowiednich proporcjach. Komisja zaakceptowała dodatkowe TD z zastrzeżeniem, że będą to alternatywne TD do wykorzystania już na etapie realizacji PUL (w ramach aktualizacji bazy SILP), bez zmiany TD w sporządzonych już opisach taksacyjnych.

Naczelnik Piotrowski zapytał, czy nadleśnictwo zamierza wprowadzać daglezję a jeśli tak to w jaki sposób. Nadleśniczy wyjaśnił, że warunki siedliskowe sprzyjają wprowadzeniu tego gatunku w formie domieszek w drzewostanach o kierunku gospodarczym oraz zaznaczył, że nie będzie to dotyczyć obszarów Natura 2000, rezerwatów oraz siedlisk przyrodniczych.

Dyrektor Ziemblicki zapytał o powód mniejszego etatu miąższościowego i powierzchniowego projektowanych użytków rębnych w stosunku do poprzedniego okresu gospodarczego. Nadleśniczy motywował to potrzebą przebudowy drzewostanów cięciami przekształceniowymi – trzebieżami (przebudowa typu B i C), przejściem z rębni zupełnych na złożone (zwłaszcza IIIB i IV) oraz generalnie nie użytkowaniem siedlisk hydrogenicznych. Dyrektor Kubala dodał, że również ma na to wpływ zmniejszenie w projekcie PUL rębni IIIAU na rzecz rębni IIIB, będące skutkiem wdrożenia zarządzenia 87 DGLP z dnia 12.07.2024r.

Odpowiadając na pytanie przewodniczącego, kierownik drużyny urządzeniowej pan Robert Misiorny poinformował, że powierzchnia drzewostanów nie objętych planowanym zabiegiem cięć pielęgnacyjnych wynosi ok. 1222 ha. Nadleśniczy Krzyżanowski dodał, że są to głównie drzewostany trudno dostępne, na stokach, stare (ponad 140 letnie) i na siedliskach bagiennych.

Były nadleśniczy pan Ryszard Zambrzycki stwierdził, że silne trzebieże o których mowa w zasadach hodowli lasu dotyczyć powinny głównie III klasy wieku oraz, że szlaki operacyjne w ramach trzebieży wczesnych zwiększają intensywność cięć pielęgnacyjnych o ok. 15%. Potwierdził potrzebę użytkowania przedrębnych w wysokości przedstawionej w referacie wykonawcy.

Naczelnik Michał Piotrowski przypomniał o obowiązku zgłoszenia do RDOŚ przypadków występowania barszczu Sosnowskiego oraz spytał, czy w POP w tabeli 37 są ujęte ptaki analizowane wcześniej przez nadleśnictwo i czy była ich weryfikacja a także zaapelował do nadleśnictwa o potrzebę monitorowania gatunków chronionych. Referujący POP pan Paweł Walczewski poinformował, że lista ptaków była sporządzona na podstawie dostępnych źródeł, uwzględnia gatunki zidentyfikowane przez nadleśnictwo, RDOŚ oraz wymienione w PZO.

Przedstawicielka RDOŚ w Bydgoszczy pani Małgorzata Wenda-Klajst zapytała czy powierzchnia użytków ekologicznych uległa zmianie i czy planowano zabiegi dla zweryfikowanych siedlisk przyrodniczych poza obszarami „naturowymi”. Poinformowała również, że ma pewne drobne uwagi do uszczegółowienia w POP i Prognozie ale wyjaśni je bezpośrednio z wykonawcą.

Odnosnie użytków ekologicznych Nadleśniczy poinformował, że ilość ich pozostała ta sama jednak widzi potrzebę korekty położenia i granic części z nich. Dyrektor Włodzimierz Pamfil zobowiązał Nadleśniczego do zweryfikowania użytków ekologicznych i pomników przyrody oraz ostatecznego uzgodnienia z Radami Gmin.

Naczelnik Szymon Lechtański poinformował, że w ostatniej kontroli okresowej wykonanej przez Mazurski Region Inspekcyjny, nadleśnictwo w dziale urządzania lasu otrzymało ocenę bardzo dobrą. Zaapelował aby nadleśnictwo w maksymalnym stopniu wykonało projekt PUL w zakresie pozyskania drewna. Przypomniał również, że projektowane w PUL zadania w zakresie hodowli lasu mają charakter ogólny i kierunkowy wobec czego możliwe jest pewne odstępstwo od szczegółowego zadania określonego dla konkretnego wydzielenia. Wykonanie zadania powinno być przede wszystkim podyktowane bieżącą potrzebą hodowlaną a ewentualna jego korekta w zakresie określonym zasadami hodowli lasu.

Potwierdził to również naczelnik Wydziału Hodowli Lasu apelując do nadleśnictwa, aby składy gatunkowe upraw projektować wg rzeczywistego udziału siedlisk w wydzieleniu. Określony dla wydzielenia typ siedliskowy lasu jest bowiem często typem dominującym w wydzieleniu.

Ponieważ nie było więcej głosów w dyskusji, w tym uwag dotyczących wielkości i zakresu projektowanych zadań, wobec wyczerpania tematyki dyskusji w sprawie projektu planu urządzenia lasu, przewodniczący podziękował wykonawcy projektu PUL i nadleśnictwu oraz stwierdził, że przedstawiony projekt planu urządzenia lasu został przyjęty do ostatecznej dalszej realizacji.

Podstawowe założenia „Projekt planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lutówko na lata 2025-2034” ustalone na NTG:

1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Lutówko według stanu na 1.01.2025 r. przedstawia się następująco:

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	LUTÓWKO	8956,5395	185,6442	211,1202	9353,3039	719,2309	10072,5348
		8956,82	185,63	211,41	9353,86	719,29	10 073,15
Razem nadleśnictwo		8956,5395	185,6442	211,1202	9353,3039	719,2309	10072,5348
		8956,82	185,63	211,41	9353,86	719,29	10073,15

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleni indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara.

Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w tabeli I.

2. Podział lasów wg funkcji i kategorii ochronności

Powierzchnia leśna nadleśnictwa wg dominujących funkcji lasów przedstawia się następująco:

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Lutówko	
	Powierzchnia [ha]	
lasy gospodarcze	6959,98	
lasy ochronne	2088,71	
rezerwat	93,76	
Razem	9142,45	

Zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie Lutówko przyjęto wg opracowanego projektu wniosku do Ministra.

Kategorie ochronności	Nadleśnictwo Lutówko	
	Powierzchnia [ha]	
glebochronne	44,88	
glebochronne, cenne fragm. przyrody	3,64	
glebochronne, ostoje zwierząt	37,12	
wodochronne	1392,73	
wodochronne, cenne fragm. przyrody	303,41	
wodochronne, cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt	2,57	
wodochronne, ostoje zwierząt	10,94	
cenne fragm. przyrody	151,58	
nasienne	30,94	
nasienne, ostoje zwierząt	14,41	
ostoje zwierząt	96,49	
Razem	2088,71	

Powierzchnia lasów ochronnych określona w planie urządzenia lasu wynosi 2088,71 ha, co stanowi 22,8% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Lutówko. W stosunku do powierzchni przyjętej w planie ul. z 2015 r., zwiększyła się powierzchnia lasów ochronnych o 225,33 ha.

3. Podział na gospodarstwa

Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw dla nadleśnictwa:

Gospodarstwo	Nadleśnictwo		
	Pow.	%	
Specjalne (S)	1662,06	18,2	
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	1249,30	13,6	
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	6231,09	68,2	
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	1117,85	12,2
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	5113,24	56,0
Ogółem	9142,45	100,0	

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

Tabela 1 Gospodarstwo specjalne

Grupy drzewostanów	<u>Powierzchnia leśna ha</u> lokalizacja
Rezerwy	<u>93,76</u> 101d,f, 110a,d, 122f,j,l, 123a, 125a-f, 140b, 141a-c
Otuliny rezerwatów	<u>29,28</u> 125g,h, 126a,b, f, g
WDN	<u>45,35</u> 93b, 99f, 235h,i, 242c, 243g
Otuliny WDN	<u>12,40</u> 93g, 97a-d, 98c, 99j, 107d 241h, 243d,g
Lasy w strefach całorocznych ochrony ostoi zwierząt chronionych	<u>18,30</u>
Otulina szkółki	<u>22,50</u> 17l,18c-f, 19a, 20a,b, 20Ac
Lasy cenne przyrodniczo, krajobrazowo, o wyjątkowym znaczeniu kulturowym, religijnym lub ekologicznym w tym siedliska przyrodnicze Natura 2000 i d-stany na siedliskach bagiennych	<u>1397,62</u>
Razem Nadleśnictwo	1662,06

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych **lasów ochronnych (O)** – zaliczone zostały wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych **lasów gospodarczych (G)** zaliczono te drzewostany (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), w których wiodąca jest funkcja produkcyjna z jednoczesnym uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody. W gospodarstwie tym wyodrębniono obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do siedlisk Bśw, BMśw (z TD So), BMw, Ol
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do pozostałych siedlisk.

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew zostały ustalone na Komisji Założeń Planu.

150 lat	Db,
120 lat	Bk, Wz, Js
100 lat	So, Md, Dg, Kl, Js,
80 lat	Św, Brz, Olc, Lp, Dbc, Ak, Gb

60 lat	Olodr..
50 lat	OI
40 lat	Ols, To, Wb

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne:

Przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto na 10-lecie są następujące:

Gospodarstwo	Nadleśnictwo
	m ³ brutto
Specjalne	27988
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych	33623
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GZ	15119
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GPZ	191507
<i>Razem gospodarstwo G</i>	<i>(206626)</i>
Razem	268247

Orientacyjny roczny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa wynosi **30 184 m³ brutto**.

W gospodarstwie specjalnym Zaprojektowano kontynuacje rębni IIa, IIIb i IVd. Nie zaplanowano cięć uprzętających.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowany etat jest wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane oraz aspekt przyrodniczy wynikający z pełnienia przez te drzewostany określonych funkcji ochronnych. Projektowany etat 33623 m³ brutto stanowi 60% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze zrębowym zagospodarowania lasu (GZ) projektowany etat jest wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej ład przestrzenny i czasowy oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Projektowany etat 15119 m³ brutto stanowi 48% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze przerębowo-zrębowym zagospodarowania lasu (GPZ) projektowany etat wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Projektowany etat wynosi 191507 m³ brutto i stanowi 90% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych łączny etat projektowany wynosi 206626 m³ brutto, co stanowi 85% wyliczonego etatu optymalnego.

Łączny etat projektowany w lasach wielofunkcyjnych wynosi 240 249 m³ brutto, co stanowi 80% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Etat powyższy stanowi 80% orientacyjnego etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa.

Przy projektowaniu rębni zupełnej i cięć uprzętających w rębniach złożonych, zredukowano miąższości o pozostawiane na zrębach kępy w wysokości 5% miąższości, za wyjątkiem

drzewostanów położonych w blokach upraw pochodnych. Należy również pozostawiać fragmenty starodrzewi wzdłuż cieków i bagien.

Do przebudowy pełnej intensywnej (pilnej) - stopień A przy zastosowaniu użytkowania rębego zakwalifikowano w nadleśnictwie 229,01 ha drzewostanów ze względu na zły stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz na tak zwaną szkodliwą niezgodność składu gatunkowego z TD. Projektowany roczny etat wynika z potrzeb przebudowy drzewostanów oraz możliwości lokalizacji cięć i wynosi 3987 m³ brutto. Etat roczny z potrzeb przebudowy, stanowiący sumę etatów obliczonych dla poszczególnych drzewostanów przeznaczonych do pilnej przebudowy wynosi 4031 m³ brutto.

Do przebudowy pełnej stopniowej - stopień B, rozpoczynanej bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych, zaliczono 86,65 ha drzewostanów.

Do przebudowy częściowej (stopień C) w ramach cięć pielęgnacyjnych zaliczono 175,20 ha drzewostanów.

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy:

Treść	Nadleśnictwo
	miąższość w m ³ brutto/netto
Uprzątnięcie płazowin	
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	250/211
Uprzątnięcie drzew z linii oddziałowych	78/66
Łącznie	328/277

Ogółem użytki rębne 227 789 m³ netto, wraz ze spodziewanym 5% przyrostem 11 385 m³ netto oraz miąższością użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu 277m³ netto wynoszą 239 451 m³ netto.

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego (z 5% przyrostem) z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie:

Obręby	Etat za ubiegły okres gospodarczy	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat proponowany na okres 1.01.2024 - 31.12.2033
	m ³ netto		
Nadleśnictwo	313 566	311 070	239 451

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu.

Rodzaj zabiegu	Nadleśnictwo
	Powierzchnia - ha
TW	1029,25
TP	3919,72
Razem	4948,97

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat i w całym ubiegłym okresie, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego tablicowego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębego:

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo	Procent przyrostu użytecznego drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym
	Etat na 10-lecie – m ³ netto wskaźnik – m ³ netto/ha	
Etat wg wykonania w ostatnim 5-leciu	304312 61,49	45,32
Etat wg wykonania w ostatnim 10-leciu	282438 57,07	42,06
Etat wg połowy przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	221940 44,84	33,05
Etat wg 70% przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	310716 62,78	46,28

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane proponuje się przyjąć orientacyjny etat użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie wyliczony z 70% spodziewanego przyrostu z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w wysokości – **310 716 m³ netto 62,78 m³/ha**.

W ubiegłym okresie nadleśnictwo pozyskało w użytkowaniu przedrębnym łącznie z użytkami przygodnymi 291 698 m³ netto (57,09 m³/ha).

W ubiegłym okresie użytki przygodne w użytkach przedrębnych stanowiły 22,2%.

Powierzchnia drzewostanów nieobjętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych wynosi 1222,12 ha, co stanowi 13,6% powierzchni leśnej zalesionej.

Do cięć pielęgnacyjnych nie zostały przeznaczone drzewostany: w strefach całorocznej ochrony gniazd ptaków chronionych, w drzewostanach trudnodostępnych, cennych przyrodniczo oraz w zdrowych drzewostanach starszych klas wieku po prawidłowej pielęgnacji w poprzednich okresach gospodarczych.

Zestawienie relacji projektowanych etatów w stosunku do zasobów i przyrostu:

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem brutto m ³	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy brutto m ³	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny brutto m ³	Projektowany etat		Relacja etatów w stosunku do:		
				m ³ brutto	m ³ netto	Zasobów	Przyrostu bieżącego tablicowego	Przyrostu bieżącego użytecznego
						%		
Użytki rębne	1122390	86450		281993	239451	25,12	326,19	
Użytki przedrębne	1849914	554850		388395	310716	21,00	70,00	
Ogółem	2972034	641300	974592	670388	550167	22,56	104,54	68,79

W powyższym zestawieniu w użytkowaniu rębnym wzięto pod uwagę również użytki niezaliczone na etat i spodziewany 5% przyrost.

Projektowany etat ogółem użytkowania głównego 670 338 m³ brutto stanowi 104,54% spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego oraz 68,79% uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

Komisja zaleciła przyjęcie do wyliczenia prognozowanego stanu zasobów drzewnych na koniec bieżącego okresu przyrostu w wysokości przyrostu użytecznego tj. 974592 m³ brutto.

Projektowany łączny etat na lata 2025-2034 dla nadleśnictwa kształtuje się następująco:

Rodzaj cięcia	Nadleśnictwo	
	brutto	netto
Rębne	281993	239451
Przedrębne	388395	310716
Razem	670388	550167

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębne i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. Zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia Komisji Założeń Planu i „Zasady Hodowli Lasu”. Nawroty cięć, zgodnie z zapisem § 29 Zasad Hodowli Lasu, przyjęto w następujących przedziałach:

- przy projektowaniu rębni I - 5 lat,
- przy rębniach gniazdowych – 5 do 15 lat
- przy rębniach częściowych lub stopniowych - 3-10 lat.

Okresy odnowienia w gospodarstwach O i GPZ, na potrzeby wyliczenia etatów, przyjęto 20 lat. Natomiast dla poszczególnych wydziałów z projektowanymi rębniami złożonymi przyjęto: II, IIIb – 20 lat, IVD- 30 lat, uprzętających – 10 lat.

Przy projektowaniu rębni Ib projektowano zręby o powierzchni do 4 ha. Przy rębni IIa projektowano zręby do 6 ha, przy rębni IIb do 4 ha.

Poniżej przedstawia się zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych według rodzajów rębni w gospodarstwach (tabela XV).

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Rębnie I	Rębnie II, III i IV			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprz	cięcia pozost	razem		
powierzchnia w ha						
Nadleśnictwo powierzchnia w ha						
specjalne			190,11	190,11		190,11
lasów ochronnych	5,11	8,97	179,11	188,08		193,19
Lasy gospodarcze GZ	51,40					51,40
Lasy gospodarcze GPZ	27,52	32,28	1003,36	1035,64		1063,16
ogółem	84,03	41,25	1373,38	1414,63		1498,66

Rębnie IIa, IIb, IIIb, IVd, zaplanowano w drzewostanach, w których istnieje odnowienie naturalne lub sztuczne albo istnieje możliwość jego uzyskania pod osłoną drzewostanu. Nie planowano rozpoczęcia użytkowania rębnią IIIa.

W gospodarstwie lasów ochronnych rębnia zupełna Ib została jedynie w przypadku niewielkiej powierzchni drzewostanów oraz z powodu złego stanu sanitarnego i zdrowotnego powodującego zagrożenie dla trwałości i stabilności lasu. W gospodarstwie lasów ochronnych zaplanowane rębnie złożone II i III i IV stanowią 97% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć.

W obszarze zrębowego sposobu zagospodarowania GZ planowana jest Rb Ib z szerokością pasa zrębowego do 60 m i powierzchnią zrębu do 4 ha.

W obszarze przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania GPZ zaplanowano rębnie złożone II, III na łącznej powierzchni manipulacyjnej 1035,64 ha, co stanowi 97% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć w tym gospodarstwie, a cięcia uprzątające w tej grupie stanowią 3% powierzchni manipulacyjnej rębni złożonych. Rębnia zupełna została zaprojektowana na powierzchni 27,52 ha w przypadku niewielkiej powierzchni drzewostanu oraz z powodu złego stanu sanitarnego i zdrowotnego, powodującego zagrożenie dla trwałości i stabilności lasu.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykazy cięć użytków rębnych opracowano z podziałem na działki zrębowe bez przydziału na lata.

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym oraz docelowe składy odnowień dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto wg ustaleń w protokole Komisji Założeń Planu

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
Bśw	So	So 80-90, Brz 10-20
Bb	So	So 80-90, Brzom i inne 10-20
BMśw1	So ¹	So 80, Dbb i inne 20
	Dbb-So ²	So 70, Dbb 20, Bk i inne 10
BMśw2	Św-Db-So	So 50, Db 20, w 20 i inne 10
BMw	Św-So	So 50, Św 30, Db i inne 20
BMb	So-Brzom	So 803 Brzom i inne 20
LMśw	Db-Bk-So ¹	So 40, Bk 30, Db 20, Md i inne 10
	Bk-So-Db ²	Db 40, So 30, Bk20, Md i inne 10

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
	Bk-So	So 50, Bk 30, Dbb 10, Lp, Gb i inne 10
LMw	So-Db	Db 40, So 30, Św 20 i inne 20
	Św-So-Db	Db 40, So 30, Św 20, Gb i inne 10
	Św-OI-Db	Db 40, OI 30, Św 20, Gb inne 10
LMb	OI-Brzom	Brzom 60, OI i inne 40
Lśw	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
	Bk-Db ³	Db 50, Bk 30, Md i inne 20
	OI-Db	Db 70, OI 20, wz i inne 10
OI	OI	OI 90, Brzom i inne 10
OIJ	OI	OI 50 i inne 50
OIJ	Js-OI	OI 60, Js 30 i inne 10

¹ - wariant umiarkowanie świeży oraz na glebach słabszych (luźnych)

² - wariant silnie świeży oraz na glebach mocniejszych (zwięzłych)

³ - utwory gliniaste

Dla LMśw Komisja uznała za stosowne uwzględnić dodatkowe TD, t.j.: Db-Bk, Bk-Db oraz Bk, jako alternatywne TD do zastosowania już w trakcie realizacji PUL (w ramach aktualizacji bazy SILP), bez ich wpisywania do projektu PUL Nadleśnictwa Lutówko na lata 2025-2034 (w tym do opisów taksacyjnych).

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla leśnych siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) przyjęte do stosowania w RDLP w Toruniu

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy
1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Gallio sylvatici - Carpinetum, Tilio- Carpinetum)	9170	LMśw	Lp-Gb-Db	Gb 30, Dbs 30, Lp 20, Bk, Kl, Klp, Dbb 20
			Lśw	Gb-Lp-Db	Dbs 40, Lp 20, Gb 20, Kl, Wzs, Wzp, Klp 20
			Lw	Db	Dbs 70, Gb, Lp, Js, Dbb 20, Kl, Wzs, Olc, i inne 10
2	Kwaśne dąbrowy (Quercetea roboripetraea)	9190	BMśw	Db	Dbb 70, Dbs, Brz, Bk 20, Kl, Lp, Jrz, So, 10
			LMśw	Db	Dbb 70, Dbs, Brz, Bk, 20, Kl, Lp, Jrz, So, 10
			BMw	Brz-Db	Dbs 70, Brzo, Brzb 20, Js, Tp, Św i inne do 10
			LMw	Brz-Db	Dbs 70, Brzo, Brzb 20, Js, Tp, Św i inne do 10
3	Kwaśna buczyna (Luzulo pilosae-Fagetum)	9110	LMśw	Bk	Bk 70, Dbb 20, Dbs, So, Gb, Lp 10
4	Żyzne buczyny (Galio odorati-Fagetum)	9130	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Jw, Gb, Kl, 20
5	Brzezina bagienna (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis)	91D0 -1	BMb	So-Brzo	Brzo 60, So 30 i inne 10*
	Bór sosnowy bagienny (Vaccinio uliginosi Pinetum)	91D0 -2	Bb	So	So 80, Brzo 20
6	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenionglutinosincanae)	91E0	OIJ	Js-OI	Olc 50, Js 30, Wbk, Wbb, Tpb, Tpcz 20
7	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe: (Ficario-Ulmetum)	91F0	Lw	Js-Db	Dbs 30, Js 30, Wzs, Wzp 20 Kl, Kip, Jw, Gb, Lp 20
			OIJ	Db-Js-Wz	Wzs 30, Js 30, Dbs 20, Kl, Jw, Olc i inne 20
8	Cieplolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	9110	Lśw	Db	Dbs 80, Lp, Brz, Os i inne 20
			LMśw	Db	Dbs 60, Dbb 20, Lp, Brz, Jrz 20

Na siedliskach przyrodniczych dopuszcza się stosowanie w składach odnowieniowych gatunków pomocniczych.

Komisja akceptuje przyjęte w planie typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Rozmiar prac wynikający z planu hodowli lasu przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj czynności	Nadleśnictwo LUTÓWKO	Wykonanie
		Powierzchnia [ha]	
1	2	3	4
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	107,81	238,84
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	-	4,81
3.	Odnowienia zrębów projektowanych (80% powierzchni projektowanych zrębów)	67,22	
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	554,29	420,81
5.	Podsadzenia produkcyjne	202,86	26,73
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	4,45	23,00
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	-	58,72
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 15% ich pow.	109,40	
9.	Wprowadzenie podszytów	-	-
10.	Pielęgnowanie gleby	220,75	1369,55
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	197,03	
14.	Pielęgnowanie młodników (CP)	994,38	1021,84
15.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-	
16.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	747,38	810,25

Odnowienia otwarte zaprojektowano na powierzchni 175,03 ha. W tym odnowienie zrębów ubiegłego okresu – 107,81 ha i zrębów bieżących 67,22ha. Do odnowienia przyjęto 80% powierzchni projektowanych zrębów.

Odnowienia pod ostoną drzewostanów zaprojektowano na łącznej powierzchni 554,29 ha w drzewostanach projektowanych do użytkowania rębniami częściowymi.

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano na powierzchni 202,86 ha, w drzewostanach sosnowych, sosnowo-brzozowych i modrzewiowych IIb i IIIa klasy wieku na siedliskach BMśw i LMśw, na których nie występują podrostry.

Dolesienie luk zaprojektowano na łącznej powierzchni 4,45 ha.

Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach nie zaplanowano. Na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia zgodnie z ustaleniami KZP przyjęto 15% powierzchni projektowanych odnowień 109,40 ha.

Wprowadzania podszytów nie projektowano.

Pielęgnacje gleby zaprojektowano na uprawach założonych w ubiegłym okresie wg aktualnych potrzeb hodowlanych oraz na zrębach ubiegłego okresu, na łącznej powierzchni 220,75 ha.

Czyszczenia wczesne zaprojektowano na uprawach założonych w ubiegłym okresie wg aktualnych potrzeb hodowlanych na łącznej powierzchni 197,03 ha.

Czyszczenia późne zaprojektowano w młodnikach, jako zabieg jednorazowy na łącznej powierzchni 994,38 ha. Nie projektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Melioracje agrotechniczne zaplanowano na wszystkich powierzchniach projektowanych do użytkowania rębne na łącznej powierzchni 747,38 ha.

8. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto, zalecając uwzględnić w pełni ramowe wytyczne na najbliższe 10-letnie w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody, przedstawione w referacie Kierownika ZOL.

Nadleśnictwo zostało zaliczone do **III kategorii zagrożenia pożarowego**. Komisja akceptuje przedstawiony plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą.

9. Kierunkowe wytyczne w sprawie ubocznego użytkowania lasu

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.

10. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Przedstawione potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki przyjęto bez uwag.

11. Program ochrony przyrody

Komisja zaleciła wprowadzenie do programu ochrony przyrody uwag zawartych w koreferacie Nadleśniczego oraz uwag RDOŚ i RDLP.

12. Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko

Zaakceptowano formę i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000, zalecając wprowadzenie poprawek redakcyjnych. Zostaną wykonane mapy obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000.

Zasady monitoringu umożliwiającego ocenę realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska przyjąć do prognozy zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez RDLP w Toruniu.

13. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

W wyniku dyskusji ustalono konieczność analizy wszystkich możliwych danych obrazujących możliwości przyrostowe drzewostanów Nadleśnictwa Lutówko. Analizie poddano osiągnięty przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym, oraz wyliczenia przyrostu tabelarycznego z bieżących danych inwentaryzacji drzewostanów.

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2034r.

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Spodziewany przyrost wg przyjętego kierunku rozwoju zasobów drzewnych	Etat użytków głównych	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m ³ brutto				
2967631	974592	670388	3271835	365

Biorąc pod uwagę dynamikę i potencjał siedlisk komisja zaleciła przyjęcie do wyliczenia prognozowanego stanu zasobów drzewnych na koniec bieżącego okresu miąższość w wysokości przyrostu użytecznego tj. 974 592m³ brutto.

Stan zasobów drzewnych przewidywany na koniec bieżącego okresu gospodarczego tj. na 31.12.2034 roku obliczony wg spodziewanego przyrostu użytecznego i po uwzględnieniu realizacji planów wyniesie 3 271 835 m³ brutto. Przewiduje się zwiększenie zasobów na powierzchni leśnej zalesionej o 304 204 m³ brutto. Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej zalesionej zwiększy się z 331 na 365 m³/ha.

14. Zagadnienia dotyczące wykonania planu

Komisja akceptuje formę przekazywanych części planu urządzenia lasu określonych w protokole KZP.

Podjęto decyzję, że z uwagi na trwające cały czas prace kameralne dane przedstawione w protokole mogą się nieznacznie różnić od ostatecznych danych w Planie Urządzenia Lasu.

15. Podsumowanie prac urzędniowych

Komisja uznała, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są należyte do wykonania kolejnych prac. Zalecono weryfikację i aktualizację materiałów zgodnie z zapisami niniejszego protokołu.

Protokołował:

Kierownik Pracowni
m.z. Robert Misiorny

.....

Przewodniczący Komisji:

Z-ca Dyrektora ds. Zrównoważonej Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

.....
Mikołaj Ziemblicki

Zatwierdził:

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Włodzimierz Pamfil

.....

(Dyrektor RDLP w Toruniu)